

La pagesia es revolta

MENGEM | 11/02/2024 [Leer en castellano](#)

Ignasi Iglesias: "Volem l'Europa Verda, volem sostenibilitat, però volem comprar les pomes a un euro"

Doctor en enginyeria agrònoma, expert en fructicultura i divulgador

Rosa Rodon

🕒 6 min

6 🗨️ 📌 🔄 📄

Ignasi Iglesias, en un parc de la ciutat de Lleida. SANTI IGLESIAS

VALÈNCIA Ignasi Iglesias ha estat 24 anys investigador de l'IRTA. Actualment és director tècnic d'Agromillora, una empresa global

dedicada a la producció de plantes de viver d'espècies llenyoses, com el préssec, la poma, la pera, l'olivera o la vinya i que ajuda els productors a millorar la seva eficiència. Fill de ramaders del Pirineu, és també un entusiasta i divulgador de la importància de la pagesia i la veu de la consciència de tot el que s'està fent malament. L'entrevistem a València, a l'Excellence Congress dedicat a la gastronomia, on ha anat com a expert que assessora (desinteressadament) La Boscana, el restaurant amb una estrella Michelin de Joel Castanyé que ha dignificat la fruita de Lleida.

Fa 30 anys que fa conferències pel món. Per què les acaba preguntant: ¿qui paga la festa?

— L'Europa Verda, el Pacte Verd, és el full de ruta de l'agricultura europea. Dintre d'aquest Pacte Verd hi ha una estratègia que es diu *From Farm to Fork, de l'explotació a la taula*. Allí es diu que hem de reduir els fertilitzants i els pesticides o que s'ha d'incrementar la producció ecològica. Europa ens obliga a ser més eficients. Ens diu "volem que tu facis el mateix, però gastant menys de tot". I els productors són els primers interessats en fer-ho per abaixar els costos de producció.

Com ho podem fer, això?

— En el cas dels cultius llenyosos, tan importants a casa nostra, amb 265.000 hectàrees conreades a Catalunya, la sostenibilitat passa per fer arbres més petits. Amb aquest arbre petit tot és més fàcil i eficient. I això és el que la FAO va definir ja fa uns anys com a *intensificació sostenible*. La intensificació i la innovació tecnològica ens ha permès a Europa en els darrers 60 anys produir el doble de poma per unitat de superfície amb la meitat de recursos.

Per tant, ja coneixem el camí...

— Sí, però el cost de les noves plantacions és 4, 5 o 6 vegades més. I aquesta és la pregunta, qui paga la festa? La plantació pot costar de 20.000 a 50.000 euros per hectàrea segons espècie de fruita dolça. I aquesta inversió s'ha de recuperar a curt termini i ha de generar beneficis per ser rendible per al productor. I això solament dependrà del preu de venda de la fruita.

I llavors la inversió en sostenibilitat ha de recaure en el consumidor?

— Tot ho paga, com sempre, el productor. Però si aquest no té un preu just per la seva fruita, això és insostenible. Si es treballa amb preus al llindar o inferiors als costos de producció, no hi ha futur. Volem l'Europa Verda, volem sostenibilitat, els productors són els primers interessats en preservar el medi ambient on ells viuen, però volem comprar les pomes a un euro. Senyors, això no pot ser. El consumidor s'haurà d'adonar, i l'hi hem d'explicar, que aquesta Europa Verda té un preu i que al pagès se l'ha de retribuir dignament perquè la seva explotació sigui rendible i permeti el relleu generacional.

Drons recol·lectant pomes. CEDIDA

Apujar preus sol ser una mesura impopular.

— Cal pagar al productor un preu digne perquè pugui continuar. Tampoc expliquem bé als ciutadans, ni comuniquem, que l'agricultura no només produeix aliments, sinó que mitiga el canvi climàtic. Amb la producció d'aliments segrestant carboni amb la fotosíntesi i emetent oxigen. En canvi, una fàbrica industrial està emetent gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera sense cap segrest. Una agricultura ben feta avui pot arribar a ser neutra en emissions i, a més, produir aliments. Però a més a més, la producció d'aliments genera ocupació i manté un territori fortament amenaçat de despoblament a la major part d'Europa. I qui ens paga aquest valor afegit de mitigació del canvi climàtic i de manteniment de les

zones rurals? Ningú. Tan sols es parla de preus més o menys ajustats als costos de producció. I si l'agricultor no es guanya la vida, plega.

I llavors no tindrem fruita quilòmetre zero.

— Vindrà del Brasil o de la Xina, haurà de viatjar 10.000 quilòmetres, i conreada amb uns productes que aquí no estan autoritzats. Donem negoci a fora i el d'aquí ha de plegar. Si projectem a 20 anys ja no hi haurà gairebé ningú de l'empresa familiar típica productora de Lleida que tenia 10-15 hectàrees. I com menjarem? Hi ha gent que diu, "no, tranquil, si ho portem més barat de la Xina". I si hi ha una pandèmia i la Xina tanca l'exportació, què fem? La societat s'ha d'adonar que la sobirania alimentària és més necessària que mai i que, de retruc, la producció d'aliments segurs i de qualitat permet mantenir l'activitat econòmica i el món rural.

Ignasi Iglesias en la seva conferència a l'Excellence Congress València conjuntament amb Joel Castanyé, de La Boscana. EXCELLENCE CONGRESS

Diu que hem d'educar el consumidor. Com?

— Si et pregunten "què puc fer jo contra el canvi climàtic?", respon: "Quan aneu al supermercat, prioritzeu comprar local". Només amb aquest gest ja es fa una aportació a mitigar el canvi climàtic. Encara és més important explicar als consumidors que no estem parlant de doblar el preu, estem parlant, de pagar una poma que es pagava a un 1 euro/kg a pagar-ne 1,30. Jo estic segur que hi ha almenys un 50% de consumidors que estan disposats a pagar 20 o 30 cèntims més per un producte de qualitat, de proximitat i pensant en el nostre territori.

A la conferència deia que aquí el nostre caràcter ens va a la contra.

— Aquí el sector de l'oli s'ha fotut els plats pel cap. El del porc igual, el del vi igual, els cítrics, la fruita... Han anat a competir tots contra tots, i a Itàlia, per exemple, fa gairebé 30 anys que estan organitzats. L'organització vol dir afegir valor, potser així no hauríem ni d'apujar preus. Ells s'han posicionat en un mercat tant potent com el dels Estats Units amb ampolles que tenen un 60% d'oli espanyol, barrejat amb el seu, que això la Unió Europea ho permet.

Però en canvi defensa que som campions en innovació.

— Ho som. El productor espanyol de fruita és dels més innovadors d'Europa, sense cap dubte, però a l'hora d'afegir-hi valor, no ens en sortim.

Un tractor en un camp de fruiters. CEDIDA

Un altre factor que apunta és la diferència en el cost de producció.

— Entre el 40 i el 70% del cost de la fruita és mà d'obra. Si vas a fer els préssecs o nabius al Marroc o els cítrics a Egipte, estaràs pagant quatre o cinc vegades menys de mà d'obra, vol dir que el cost de producció se t'ha reduït quasi a la meitat. Aquella fruita ens entra a un preu més barat i a més a més utilitzant matèries actives per a la protecció del conreu no autoritzades a la UE. Llitem amb desigualtat d'armes i això no és just. Com sempre, qui hi perd és el productor, l'última baula de la cadena. La UE ens demana un canvi i després no ens protegeix. Ho sap tothom i no es fa res.

Per què no es fa res?

— Perquè políticament no interessa. Perquè és un tracte de favor. Perquè hi ha molts interessos. Al Marroc o a Tunísia hi ha molts inversors que són europeus o hi ha empreses comercials que són europees. El 50% dels tomàquets exportats del Marroc van a França, això no és casualitat.

Hem de ser més proteccionistes?

— Sí, si volem aquesta Europa verda i sostenible, de producte local, de proximitat i de sobirania alimentària. Hem de jugar en igualtat de condicions amb els països tercers, incloent-hi la correcta política aranzelària i respectant la preferència comunitària enfront de països tercers.

Com imagines el camp del futur?

— Varietats tolerants o resistents a les principals plagues i malalties, poda i recol·lecció mecanitzada i robotitzada, equips autònoms per a les tasques de la plantació... Podem imaginar les plantacions del futur com una planta de producció de cotxes, amb xarxes per a la protecció del conreu acompanyades amb panells solars per a la producció d'energia elèctrica, automatització gairebé de totes les feines, monitorització de clima, sol i planta i controlat presencialment o en remot. Benvinguts a la innovació, a l'eficiència, a la fructicultura de precisió i a la sostenibilitat. Benvinguts al futur!